

Søn efter sin i 1332 afdøde Broder Erik, den udvalgte Konge, og i saa Fald for Christoffer II.'s Dødsdag, 2. Aug., da han ikke blev opkaldt efter Farfaderen. Dr. Zahrtmann kan ikke faa det til at stemme, at jeg kan mene, at en saa ung Adelsmand kan være Ridder og Høvidsmand, naar jeg benægter Muligheden af, at en ung Adelsmand i 1325 kan have overleveret Hammershus til Ærkebispens, men han glemmer, at der er Forskel paa en Kongesøn og en almindelig Adelsmand. Gjorde ikke Valdemar Sejer sin uægte Søn Knud til Hertug i Estland, da han var 14 Aar gammel!

Dr. Zahrtmann mener, at Erik Sjællandsfar har været en gammel Dignitar i 1364, men synes det ham i saa Fald ikke underligt, at han ikke træffes i andre Breve og Dokumenter fra den Tid, naar han har haft et saa langt Liv, at han haade træffes i Funktion i 1325 og 1364? Han er Underskriver af Stralsund-Brevet i sin Egenskab af Høvidsmand og at ikke alle Underskriverne er Dignitarer fremgaar af, at der ogsaa er tre Knaber imellem¹⁾. Netop den Omstændighed, at Erik Sjællandsfar kun forekommer i det ene Dokument 1364, er et Tegn paa, at han ikke har været en af Rigets Dignitarer, men en ung Mand, der ikke har sat sig videre Spor i Tiden. Herpaa tyder det ogsaa, at hans Svigerfader bliver hans Efterfølger som Høvidsmand. thi at han skulde have været gift to Gange, vil jeg i Modsætning til et Sagn kalde et Paahit, som ikke har nogen Hjemmel. Oreby fik Erik Sjællandsfar med sin Hustru Margrethe Jacobsdatter²⁾.

Jeg skal slutte med at sige, at paa Erik Sjællandsfars Tid havde man som bekendt i Danmark ikke faste Slægtsnavne. Sjællandsfar var et Kendingsnavn, der kunde tillægges forskellige ikke med hinanden beslægtede Personer. Saaledes fører f. Eks. Ridderen Johannes Sjællandsfar, der nævnes 1303, samme Vaaben, som Nicolaus Grubbe i Sjælland, der nævnes 1322, og maa vel altsaa være af samme Slægt. Naar Erik Sjællandsfar, saaledes som det fremgaar af hans Segl ved Stralsund-Dokumentet³⁾, fører den ene af de tre over hinanden gaaende Leopard, som Valdemar Atterdag har i sit Junkermærke, er det efter heraldiske Regler et Tegn paa, at han var Valdemar Atterdags uægte Søn, og hermed stemmer Slægtbøgerne overens.

Th. Hauch-Fausbøll.

Schackerne fra Ry.

I Personalhistorisk Tidsskrift 8. VI. 168 f. har Hr. Louis E. Grandjean gjort Rede for det ældste Afsnit af en Stamtavle, som Hr. G. giver Overskriften »Schack'erne fra Ry i Bakkendrup Sogn«. I Afsnittet, som det her foreligger, er der imidlertid en Del Fejl, som uden Tvivl bør rettes, og dette tillader jeg mig at gøre i det følgende.

Først maa jeg bemærke, at om Schack'er fra Ry i B a k k e n d r u p Sogn kan der ikke være Tale, da der ikke er noget Ry i Bakkendrup Sogn; derimod er der et Ry i Gjørlev Sogn, og det er dette, vi har med at gøre.

At betegne Slægten som stammende fra Ry, gaar næppe an; det er kun den ene Mand, og han er endda ikke Stamfaderen, der er født i Ry; hverken denne Mands Fader eller Mandens Søsken er født her. Stamfaderen, Rytter G r e g e r s S c h a c k, er ikke født i Ry; han laa i nogle Aar i Kvarteer i Ry, og her er saa et af hans Børn født; men dette berettiger ikke til at betegne Slægten som stammende fra Ry.

Rytter Gregers Schack blev viet i Gjørlev den 25. Maj 1686. Hr. G.

¹⁾ Hanserecessen I, S. 292, jvfr. Arild Hvitfeldt, S. 574.

²⁾ Historisk Tidsskrift I., S. 472.

³⁾ Danske adelige Segl fra Middelalderen.

anfører kun 1686 men hvorfor ikke give Datoen med? Den staar jo tydeligt i Kirkebogen. Og saa blev han viet til Malena Simonsdatter, ikke til Malene Ibsdatter, som Hr. G. opgiver. Peiter Schack var ganske rigtigt født i Ry og døbt 17. April 1687, men hvorfor oplyser Hr. G. ikke, at han blev døbt i Gjørlev? Saa var maaske Fejlen med Bakkendrup bleven undgaaet.

Denne Peiter Schacks Søn Jacob Schack var gift med Abel Elisabeth Hartmansdatter, Hr. G. nævner kun hendes Fornavne. Den Side 169 opførte Anna Marie Schack, der er født i Slagelse, er ikke døbt den 19. Januar, men den 10. Januar, og hendes Broder, som Hr. G. kalder Peter, men som er døbt Peiter, er ikke døbt 1. Oktober, men 4. Oktober 1722.

Skovfoged Henrich Povelsen Hass eller Hase staar som begravet 5. September 1758; han blev begravet 16. Februar 1760, (det var hans 2den Hustru, der blev begravet 5. September 1758). Han blev heller ikke viet 2den Gang i Sørby, men i Sorbymagle.

Helvig og Kirstine Schack staar hos Hr. G. begge som fødte i Næstby; men der er ingen By af dette Navn; der er en Landsby i Sorterup Sogn, der hedder Næsby, og det er her, de er fødte. Kirstine er døbt i Sorterup den 22. April 1694, ikke den 21.

Murermester Gregers Schack døde ikke i Slagelse den 22. Januar, men den 8. Marts 1773 (se Skiftet), og af hans Børn er Murermester Peter Schack ikke døbt Peter men Peiter. Denne Peiter Schack havde ifølge Hr. G. 9 Børn, i Virkeligheden havde han elleve Børn, som det fremgaar af Kirkebogen, og af disse var ikke — som Hr. G. oplyser — Kammeradvokat Gregers Schack Nr. 1 af 2det Ægteskab; han var Nr. 2.

Løvrigt skal jeg blot bemærke, at denne Slægt Schacks Stamtavle forelængst er udarbejdet og ført a jour. Den foreligger hos mig i indbundet Manuskript og er, — indtil den til sin Tid bliver afgivet til et af Statens Arkiver, — tilgængelig for enhver, der ønsker at se den, og de af Hr. G. i Tidsskriftet meddelte Enkeltheder har i mange Aar været vel kendte af Familien Schack og dens Paarørende.

John Arthur Lange.

Bog anmeldelser.

Slægten Salomonsen (Nyborg) ved Josef Fischer. København 1927. XXXII + 159 Sider.

Bibliotekar Josef Fischer, der allerede forlængst har gjort sig i høj Grad fortjent af den jødiske Genealogi i Danmark, har med den ovenfor nævnte Bog føjet et nyt Led til den allerede fra hans Haand foreliggende store Række af Slægtbøger over jødiske Familier, Eichel, Lazarus, Rée, Israel, Kalkar, Levin-Fridericia m. fl., og dokumenterer med dette nye Arbejde paany sin store og omfattende Viden paa dette specielle Felt.

Slægten stammer fra Salomon Salomonsen (død 1767), efter sin Fødeby almindeligt kaldet Salomon Nyborg. Slægtsnavnet Nyborg blev indenfor den jødiske Menighed brugt af Familiens Medlemmer næsten op til Nutiden. Stamfaderen fik 1725 Borgerskab i København som Tobaksspinder og Købmand. Han ægtede Sara Fürst, en Købmandsdatter fra Hamborg, og i Ægteskabet fødtes 14 Børn, af hvilke to døde smaa. Alle de øvrige 12 blev gift, men Slægtbogen gør ikke Rede for Afkom efter to af Dotrene, der blev gift i Tyskland, og om hvis Skæbne og Efterkommere